

Valkas novads

Cīņai ar dezinformāciju radīta ziņošanas platforma “Mels uz balta”

Publicēts pirms vairāk nekā 1 gada

Publicēts: 30.10.2023.

Lai arī Latvijas sabiedrības izpratne par dezinformāciju pēdējos gados ir augusi, joprojām netrūkst to, kuri tic klajai propagandai, patiesību meklē slēgtās sociālo mediju grupās, neuzticas medijiem un valsts institūcijām, toties viegli iekrīt krāpnieku slazdos. Lai veicinātu sabiedrības noturību pret dezinformāciju, Valsts kanceleja Pasaules medijpratības un informācijpratības nedēļā uzsāk ilgtermiņa komunikācijas projektu “Mels uz balta” un atklāj vienotu platformu ziņošanai par dezinformācijas gadījumiem.

Cilvēks patērē saturu gudri un prot orientēties informatīvajā telpā, nevis ļaujas dažādām manipulācijām un iekrīt uz skandaloziem virsrakstiem – vismaz tā vajadzētu būt, ja visi domātu līdzīgi, kādu saturu patērē un ar ko dalās, taču tam ir kritiski svarīgi spēt pārbaudīt faktus un informāciju. Uzsākot projektu “Mels uz balta”, tiek atklāta interneta platforma www.melsuzbalta.lv, kurā vienuviet tiks apkopota aktuālā informācija par dezinformācijas gadījumiem, tās atpazīšanu un rīcību, sastopoties ar manipulatīvām metodēm. Turklāt pirmo reizi Latvijā radīta vienota platforma, kurā, aizpildot īpašu anketu, var ziņot par dezinformācijas un citu manipulāciju gadījumiem, kopā veidojot drošāku un uzticamāku informatīvo telpu.

“Pēdējā laikā saasinās situācija ar dezinformācijas izplatību un manipulācijām – gan agresorvalstīm cenšoties ietekmēt informatīvo telpu, gan uzdarbojoties krāpniekiem, kuri izmanto nestabilo situāciju pasaulē. Spiediens pieaug, un jau šobrīd dzīvojam informatīvā kara apstākļos. Ziņu virsraksti un aktīvi sociālo mediju lietotāji var izšķirt politiskus lēmumus un radīt krāšņas ilūzijas, ko bieži vien ir grūti atšķirt no patiesības. Šo pieeju aktīvi izmanto agresorvalstis, lai pārliecinātu apkārtējo pasauli, ka objektīvas

patiesības nemaz nav - ir tikai propaganda un manipulācijas. Šobrīd kritiskā domāšana un spēja orientēties plašajā informācijas spektrā ir svarīga sabiedrības pamatprasme gan personīgajai, gan valsts drošībai. Tāpēc aicinām turēties pie pārbaudāmiem faktiem un datiem – tik konkrētiem un skaidriem, kā melns uz balta,” stāsta Valsts kancelejas Stratēģiskās komunikācijas koordinācijas departamenta vadītājs Rihards Bambals.

Projekta ietvaros top podkāstu jeb raidierakstu sērija “Meln uz balta”, kas sniegs skatītājiem un klausītājiem zināšanas par biežāk lietotajām manipulācijas metodēm, kā tās atpazīt, kā tām pretoties un kur vērsties pēc palīdzības, ziņojot par aizdomīgām darbībām sociālo mediju platformās. Atraktīvajai podkāsta vadītājai Karmenai Stepanovai katrā epizodē pievienosies dažādi eksperti, lai aplūkotu informatīvās telpas aktualitātes. Epizodes iznāks reizi nedēļā, un tās varēs atrast projekta mājaslapā www.melnsuzbalta.lv, kā arī [YouTube](#), [Spotify](#) un citās populārākajās straumēšanas vietnēs.

“Mēs apzināmies, ka medijpratības līmeņi sabiedrībā ir ārkārtīgi atšķirīgi. Tāpēc melnsuzbalta.lv vietnē un podkāsta epizodēs aplūkosim zināšanas, kas būs noderīgas gan tiem, kas par dezinformāciju līdz šim nav aizdomājušies, gan lietpratējiem, kuri ir gatavi pilnveidot savas prasmes atpazīt un pretoties maldinošām metodēm un vēstījumiem. Lai efektīvi cīnītos ar šāda veida saturu, pirmais solis ir nebūt vienaldzīgiem un ziņot par dezinformācijas gadījumiem jaunizveidotajā platformā melnsuzbalta.lv,” uzsver Rihards Bambals.

Līdztekus raidierakstiem, projekta vietnē būs pieejama rokasgrāmata cīņai pret dezinformāciju, raksti par aktualitātēm un pamācību video sērija “Melu mednieki” ar Montu Zaumani no populārā *Instagram* profila @montatalkssecurity, kurā tiks apskatīti populārākie dezinformācijas veidi, kā ar tiem cīnīties un kā aizsargāt sevi, lai neklūtu par krāpnieku upuriem. Vietnē melnsuzbalta.lv jebkurš var nākt valstij palīgā aizsargāt informatīvo telpu, nostiprinot savas prasmes manipulāciju atpazīšanā un ziņojot Valsts kancelejas stratēģiskās komunikācijas komandai par aizdomīgu informāciju.

Pasaules medijpratības un informācijpratības nedēļa norisinās no 24. līdz 31. oktobrim, un tās ietvaros Latvijā pieejama virkne tematisku pasākumu, kurus rīko Valsts kanceleja, Baltijas Mediju izcilības centrs, Latvijas augstskolas, bibliotēkas u. c. partneri. Ar tematiskās nedēļas norisēm Latvijā var iepazīties [ŠEIT](#).

Valsts kancelejas Stratēģiskās komunikācijas koordinācijas
Autors: departaments

Saistītas tēmas

[Jaunatne](#) [Sabiedrības ziņas](#)

<https://www.valka.lv/lv/jaunums/cinai-ar-dezinformaciju-radita-zinosanas-platforma-meln-uz-balta>